

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025-12-10 Nr. SP52-3

Mažeikiai

Išvažiuojamasis posėdis įvyko 2025-12-10, 14.00 val. Pavenčių g. 4, Mažeikiai.

Posėdžio pirmininkas – Laurynas Jonauskas.

Posėdžio sekretorė – Airida Rupkutė.

Dalyvavo: Lilia Baltutienė Mažeikių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos „Gyvenimo spalvos“ pirmininkė, Aistis Jankūnas Mažeikių rajono visuomenės sveikatos biuro direktorius, Laurynas Jonauskas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys, Inga Kneitienė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus vedėjo pavaduotoja, Edvardas Najulis Mažeikių rajono neįgaliųjų draugijos pirmininkas, Airida Rupkutė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus vyriausioji specialistė (asmenų su negalia koordinatorė).

Nedalyvavo: Ieva Gečė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos sveikatos reikalų koordinatorė (patarėja). Rita Jurkūnienė Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių klientų aptarnavimo departamento Mažeikių skyriaus vedėja, Paulius Pocevičius Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys, Kristina Sereikienė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė (patarėja), Audronė Šimkuvienė Viešosios įstaigos Mažeikių rajono neįgaliųjų centro direktorė.

Trečiąją Asmens su negalia gerovės tarybos (toliau – Tarybos) posėdį pradėjo pirmininkas Laurynas Jonauskas. Tarybos posėdyje dalyvavo 6 nariai iš 11 narių.

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas.

Pranešėjas - Mažeikių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos pirmininkas Laurynas Jonauskas.

2. Susitikimas su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Mažeikių filialo atstovu.

3. Susitikimas su Mažeikių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Gyvenimo spalvos“ atstovu.

4. Susitikimas su Mažeikių rajono neįgaliųjų centro socialinių dirbtuvių atstovu.

5. Susitikimas su Mažeikių cerebrinio paralyžiaus asociacijos atstovu.

1. SVARSTYTA. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas.

Posėdžio pirmininkas Laurynas Jonauskas pristatė posėdžio darbotvarkę ir kreipėsi į Tarybos narius dėl darbotvarkės pritarimo.

Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už-6 (Lilia Baltutienė Mažeikių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos „Gyvenimo spalvos“ pirmininkė, Aistis Jankūnas Mažeikių rajono visuomenės sveikatos biuro direktorius, Laurynas Jonauskas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys, Inga Kneitienė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus vedėjo pavaduotoja, Edvardas Najulis Mažeikių rajono neįgaliųjų draugijos pirmininkas, Airida Rupkutė Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus vyriausioji specialistė (asmenų su negalia koordinatorė)), prieš-0, susilaikė-0.

NUSPREŠTA. Tarybos nariai bendru sutarimu pritarė posėdžio darbotvarkei.

2. ORGANIZACIJOS VEIKLOS PRISTATYMAS. Susitikimas su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Mažeikių filialo atstovu.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Mažeikių filialo (toliau – LASS) pirmininkas Algimantas Balčiūnas pristatė, kad šiuo metu LASS Mažeikių filialas vienija 62 asmenis su regos negalia. Informavo, kad organizacijoje veikia meno ansamblis, su kuriuo nariai vyksta koncertuoti.

Tarybos narys Aistis Jankūnas domėjosi, kokio amžiaus asmenis vienija organizacija.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas atsakė, kad LASS Mažeikių filialas daugiausia vienija vyresnio amžiaus asmenis, kadangi jaunesnio amžiaus asmenys išvyksta mokytis į didžiuosius miestus, kuriuose veikia specializuotos mokyklos akliesiems ir dažniausiai ten pasilieka gyventi.

Posėdžio pirmininkas Laurynas Jonauskas išreiškė susidomėjimą didžiuosiuose miestuose veikiančiomis specialiai pritaikytomis mokyklomis akliesiems bei domėjosi, kokia situacija yra Mažeikių miesto mokyklose dėl pritaikymo vaikams su regos negalia.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas atsakė, kad Mažeikių miesto mokyklos yra pakankamai gerai pritaikytos regos negalią turintiems mokiniams – jose naudojami dideli, ryškūs šriftai, o laiptai ir kitos erdvės yra tinkamai pažymėtos.

Tarybos narys Aistis Jankūnas domėjosi pagrindine organizacijos funkcija ir veiklos tikslu.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas atsakė, kad pagrindinė organizacijos funkcija yra pagalba asmenims, turintiems regos negalią.

Tarybos narys Aistis Jankūnas siekė išsiaiškinti, ar asmenims su regos negalia Mažeikių mieste teikiama pakankamai paslaugų.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas pažymėjo, kad esminė problema, su kuria susiduria ne tik aklieji ir silpnaregiai, bet ir vyresnio amžiaus asmenys, yra ta, jog Mažeikių miesto autobusuose nėra įgarsinami stotelių pavadinimai.

Tarybos narė Lilia Baltutienė atkreipė dėmesį, kad autobusų stotelių įgarsinimo sistema ateityje turės būti įdiegta ir Mažeikių mieste, nes esant aiškiam poreikiui jos nebuvimas gali lemti tam tikrų teisės aktų reikalavimų neatitikimą.

Tarybos narė Airida Rupkutė pritarė išsakytai problemai dėl stotelių įgarsinimo ir pabrėžė, kad ši situacija yra ypač aktuali, nes kalbama apie informacijos prieinamumą asmenims su negalia. Siūlė organizuoti posėdį, į kurį būtų pakviesti Mažeikių autobusų parko atstovai.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas išsakė dar vieną pastebėjimą dėl Pavenčių g. 4 kiemo dangos – plytelės yra išsivaikščiojusios iš savo vietų, todėl judėti šioje teritorijoje yra nesaugu.

Tarybos narė Lilia Baltutienė pritarė šiam pastebėjimui ir pasidalijo nelaimingo atsitikimo situacija.

Tarybos narė Airida Rupkutė domėjosi, ar viešosiose įstaigose ir prekybos centruose tualetai asmenims su negalia yra prieinami bei pabrėžė, kad pagal teisės aktus tokie tualetai turi būti laisvai prieinami ir negali būti užrakinti.

LASS Mažeikių filialo pirmininkas Algimantas Balčiūnas atsakė, kad daugumoje prekybos centrų tualetai yra užrakinti, tačiau ant durų paliekama informacija, kur galima rasti raktą.

NUTARTA. Su nevyriausybės organizacijos vykdoma veikla ir teikiamomis paslaugomis susipažinta.

3. ORGANIZACIJOS VEIKLOS PRISTATYMAS. Susitikimas su Mažeikių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Gyvenimo spalvos“ atstovu.

Mažeikių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos „Gyvenimo spalvos“ (toliau – Bendrija) pirmininkė Lilia Baltutienė aprodė Bendrijos patalpas ir supažindino su vykdomomis veiklomis. Informavo apie vedamus užsiėmimus bei naudojamas lengvai suprantamos kalbos korteles, kurias taiko bendraujant su asmenimis, turinčiais intelekto negalią.

Tarybos narys Aistis Jankūnas domėjosi Bendrijos dydžiu, darbuotojų ir narių skaičiumi.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė atsakė, kad Bendrijoje dirba 6 darbuotojai, įskaitant asmenis, dirbančius pagal individualią veiklą, taip pat veikloje dalyvauja savanoriai, kuriais Bendrija labai dėkinga. Šiuo metu Bendrija teikia paslaugas 60 asmenų. Informavo, kad Bendrija teikia

asmeninio asistento paslaugas bendruomenės nariams, socialinės reabilitacijos paslaugas bendruomenėje asmenims su negalia bei apsaugoto būsto paslaugą. Apsaugoto būsto paslauga teikiama savivaldybės įsigytuose būstuose, kuriuose asmenys apsigyvena siekiant pasirengti savarankiškam gyvenimui bendruomenėje po gyvenimo globos įstaigose.

Tarybos narė Airida Rupkutė domėjosi, kiek šiuo metu Bendrija turi apsaugotų būstų.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė atsakė, kad šiuo metu Bendrija turi 3 apsaugotus būstus, kuriuose gyvena 9 asmenys, tačiau planuose yra įsigyti daugiau.

Tarybos narys Aistis Jankūnas domėjosi Bendrijos narių amžiumi.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė atsakė, kad dauguma Bendrijos lankytojų yra vyresnio amžiaus, iki 30 metų amžiaus lankytojų yra nedaug, tačiau pastebi, jog jaunesni asmenys pageidauja kitokios aplinkos ir erdvės.

Tarybos narys Aistis Jankūnas teiravosi, ar jaunesniems asmenims reikalinga organizacija.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė pažymėjo, kad organizacijos poreikis aktualus ir jaunesniems asmenims. Informavo, kad bendradarbiaujant su Mažeikių psichikos sveikatos centru pastebėjo, jog jaunesnio amžiaus asmenims trūksta tęstinių veiklų. Nors Psichikos sveikatos centre veikia dienos centras, paslaugos jame teikiamos ribotą laiką. Nurodė, kad ne kartą buvo kviečiami asmenys apsilankyti Bendrijoje, tačiau jie čia nesijaučia gerai, nes dauguma narių yra vyresnio amžiaus, o jaunesniems asmenims svarbus bendravimas su bendraamžiais. Pažymėjo, kad šiuo metu Bendrijos naudojamos patalpos yra per mažos ir neatitinka asmenų su negalia poreikių, kadangi jiems svarbu turėti pakankamą asmeninę erdvę.

Tarybos narė Airida Rupkutė domėjosi, koku laiku Bendrijoje vyksta veiklos.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė atsakė, kad Bendrijos nariai gali lankytis nuo 12.00 val. iki 17.00 val., tuo metu vykdomos įvairios veiklos, taip pat nariai kartu gamina šiltą maistą. Pasidžiaugė pasirašyta bendradarbiavimo sutartimi su Tirkšlių sporto centru, pagal kurią penktadieniais Bendrijos nariai dalyvauja mankštose.

Tarybos narys Aistis Jankūnas pasiūlė apibendrinti susitikimą, išskiriant pagrindinius dalykus, keliančius didžiausią susirūpinimą.

Tarybos narė Airida Rupkutė atkreipė dėmesį, kad apie 30 metų amžiaus bei šiek tiek jaunesni ar vyresni asmenys neturi veiklų ar organizacijos, kuri juos vienytų.

Bendrijos pirmininkė Lilia Baltutienė pasiūlė apsvastyti galimybę rengti programą, skirtą būtent šiai amžiaus grupei. Pažymėjo, kad Bendrijos teritorijoje esantis kiemo grindinys yra nesaugus, todėl kelia riziką Bendrijos narių, ypač asmenų su negalia, saugumui ir galimybei saugiai dalyvauti Bendrijos veiklose.

NUTARTA. Su nevyriausybinių organizacijos vykdoma veikla ir teikiamomis paslaugomis susipažinta.

4. ORGANIZACIJOS VEIKLOS PRISTATYMAS. Susitikimas su Mažeikių rajono neįgaliųjų centro socialinių dirbtuvių atstovu.

Mažeikių rajono neįgaliųjų centro socialinių dirbtuvių atstovas Edvardas Najulis aprašė socialinių dirbtuvių patalpas ir pristatė Centro veiklą. Informavo, kad Mažeikių rajono neįgaliųjų centre šiuo metu dirba 48 darbuotojai, o paslaugos teikiamos apie 230 asmenų. Socialinių dirbtuvių paslauga teikiama 15 asmenų. Supažindino su Mažeikių rajono neįgaliųjų centro teikiamomis paslaugomis: pagalba į namus, dienos socialinė globa, asmeninė pagalba, socialinė reabilitacija asmenims su negalia bendruomenėje bei socialinių dirbtuvių paslauga. Pažymėjo, kad šiuo metu susiduriama su sunkumais įgyvendinant socialinių dirbtuvių vieną iš tikslų – integruoti paslaugų gavėjus į atvirą darbo rinką. Pateikė konkretų pavyzdį, kai darbuotojai aktyviai siekė padėti paslaugų gavėjai įsidarbinti, tačiau procesas nebuvo sėkmingas, nes paslaugų gavėja nutraukė bendradarbiavimą. Paminėjo, kad socialinių dirbtuvių paslaugų gavėjai dažnai išsako norą nedirbti atviroje darbo rinkoje, o lankyti socialines dirbtuves. Socialinėse dirbtuvėse paslaugų gavėjai bendrauja, dalyvauja veiklose, dirba bei kartu gamina maistą. Pristatė apie socialinėse dirbtuvėse įrengtą sensorinį kambarį, kuriame paslaugų gavėjai turi galimybę pabūti vieni, naudotis interaktyviomis grindimis, atsipalaiduoti masažiniame krėslė ir mažinti emocinę įtampą.

Tarybos narys Aistis Jankūnas domėjosi, ar yra sėkmingų pavyzdžių, kai socialinių dirbtuvių paslaugų gavėjai įdarbinami.

Tarybos narė Lilia Baltutienė pasisakė, kad gerųjų patirčių yra – kai kuriuose miestuose veikia įmonės, kuriose asmenys su negalia įdarbinami ne visu etatu. Pažymėjo, kad daliai asmenų integracija į darbo rinką yra sudėtinga, ypač tiems, kurie niekada nėra dirbę, tačiau asmenys, kuriems negalia atsirado vėliau ir kurie anksčiau dalyvavo darbo rinkoje, dažniau siekia sugrįžti į darbinę veiklą.

Mažeikių rajono neįgaliųjų centro socialinių dirbtuvių atstovas Edvardas Najulis pabrėžė, kad labai svarbu didinti visuomenės supratimą apie asmenis su negalia, skatinti jų pažinimą ir mažinti visuomenėje vyraujančius stereotipus.

NUTARTA. Su nevyriausybės organizacijos vykdoma veikla ir teikiamomis paslaugomis susipažinta.

5. ORGANIZACIJOS VEIKLOS PRISTATYMAS. Susitikimas su Mažeikių cerebrinio paralyžiaus asociacijos atstovu.

Mažeikių cerebrinio paralyžiaus asociacijos (toliau – Asociacijos pirmininkė) pirmininkė Zofija Valatkienė aprodė patalpas, sporto salę, turimus treniruoklius, pristatė vykdomas veiklas, narių gaminamus darbelius. Asociacijoje dirba 5 darbuotojai, vienija 112 narių ir 54 asmenims su negalia teikia paslaugas. Pasidalijo įspūdžiais apie vykdytą veiklą, kurios metu kartu su asociacijos nariais gamino Betliejų. Informavo, kad asociacijos teritorijoje esanti kiemo danga yra nesaugi – plytelės yra iškilusios ir įdubusios, todėl kyla pavojus asociacijos narių, ypač asmenų su negalia, saugiam judėjimui. Paminėjo, kad dėl šios situacijos yra gavusi skundų.

Posėdžio pirmininkas Laurynas Jonauskas pasiūlė į artimiausio posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimą dėl Pavenčių g. 4, Mažeikiuose, esančio kiemo dangos sutvarkymo, kadangi visos aplankytos nevyriausybės organizacijos išsakė šią problemą.

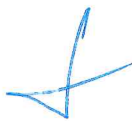
Tarybos narys Aistis Jankūnas nurodė, kad pastate veikia kelios nevyriausybės organizacijos, dirbančios su asmenimis, turinčiais įvairias negalias, todėl tikslinga svarstyti pastato infrastruktūros atnaujinimo ir pritaikymo asmenims su negalia galimybes, įskaitant kiemo dangos sutvarkymą ir pastato renovaciją.

Asociacijos pirmininkė Zofija Valatkienė pasidalijo, kad organizuojant išvažiuojamąsias edukacijas dažnai susiduriama su fizinės aplinkos nepritaikymu, ypač sanitarinių patalpų prieinamumo trūkumu. Informavo, kad Mažeikių mieste organizuojant didžiausias miesto šventes ir kitus viešus renginius iki šiol nebuvo užtikrinamas biotualetas, pritaikytas asmenims su negalia, o organizuojant sporto renginius kildavo sunkumų dėl tokio tualetu užtikrinimo. Pažymėjo, kad po ilgų diskusijų su Savivaldybės atstovais šiais metais pavyko įsigyti biotualetą, pritaikytą asmenims su negalia. Pateikė pavyzdį apie būsto prieinamumo problemą – asmuo, judantis neįgaliojo vežimėliu, dėl per didelių pajamų neturi galimybės pretenduoti į socialinį būstą, o nuomojantis būstą kyla papildomų sunkumų, kadangi būstai dažnai nėra pritaikyti asmenų su negalia poreikiams. Dėl judėjimo neįgaliojo vežimėliu gali būti pažeidžiamos būsto sienos ar kiti paviršiai, todėl būstų savininkai neretai nesutinka nei pritaikyti būsto, nei jo išnuomoti. Siūlė apsvarstyti ir pasiūlyti Savivaldybei įsigyti kelis būstus, juos pritaikyti asmenims su negalia ir nuomoti.

NUTARTA. Su nevyriausybės organizacijos vykdoma veikla ir teikiamomis paslaugomis susipažinta.

Posėdžio pabaiga 16.30 val.

Posėdžio pirmininkas



Laurynas Jonauskas

Posėdžio sekretorė



Airida Rupkutė